

ΘΕΩΡΙΑ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΩΝ (ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ), ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΘΕΜΑ 1. (α) Διατυπώστε το Θεώρημα Dynkin.

(β) Αποδείξτε ότι μία κλάση υποσυνόλων του Ω είναι σ -άλγεβρα στον Ω αν και μόνο αν είναι λ -κλάση στον Ω και π -σύστημα (κλειστή ως προς τις πεπερασμένες τομές).

(γ) Αποδείξτε ότι η ακολουθία τυχαίων μεταβλητών $\{X_n, n \geq 1\}$ είναι ανεξάρτητη όταν και μόνο όταν οι σ -άλγεβρες $\sigma(X_1, X_2, \dots, X_{n-1})$ και $\sigma(X_n)$ είναι ανεξάρτητες για κάθε $n \geq 2$.

ΘΕΜΑ 2. (α) Έστω $\{X_n, n \geq 1\}$ μία ακολουθία τυχαίων μεταβλητών (όχι κατ' ανάγκην ανεξάρτητη) για την οποία ισχύει ότι $\sum_{n=1}^{\infty} \mathbb{E}|X_n| < +\infty$. Να δειχθεί ότι $X_n \xrightarrow{\text{a.s.}} 0$.

(β) Να κατασκευάσετε ακολουθία τυχαίων μεταβλητών $\{X_n, n \geq 1\}$, τέτοια ώστε να ικανοποιούνται ταυτόχρονα οι εξής δύο ιδιότητες: (i) $X_n \xrightarrow{\mathbf{P}} 1$, και (ii) $\mathbb{E}(X_n) \rightarrow 0$.

ΘΕΜΑ 3. (α) Αν οι X_n και Y_n είναι δύο ακολουθίες ομοιόμορφα ολοκληρώσιμων τυχαίων μεταβλητών στον χώρο πιθανότητας $(\Omega, \mathcal{A}, \mathbb{P})$, να δειχθεί ότι και η ακολουθία $X_n + Y_n$ είναι ομοιόμορφα ολοκληρώσιμη.

(β) Έστω $\{X_n, n \geq 1\}$ μία ανεξάρτητη και ισόνομη ακολουθία τυχαίων μεταβλητών με χαρακτηριστική συνάρτηση $\phi_{X_1}(t) = \frac{1-e^{-2it}}{2it}$, $t \in \mathbb{R}^*$. Δείξτε ότι, καθώς $n \rightarrow \infty$, οι δειγματικοί μέσοι $(X_1 + \dots + X_n)/n$ συγχλίνουν κατά πιθανότητα προς κάποια σταθερά c , την οποία και να προσδιορίσετε.

ΘΕΜΑ 4. Η τυχαία μεταβλητή X_j ($j = 1, 2, \dots$) ακολουθεί ομοιόμορφη κατανομή στο διάστημα $(-j, j)$, και οι $X_1, X_2, X_3, \dots$ είναι ανεξάρτητες. Δείξτε ότι ικανοποιείται η συνθήκη του Lyapunov για $\delta = 2$, και αποδείξτε ότι

$$\frac{X_1 + \dots + X_n}{n\sqrt{n}} \xrightarrow{d} N(0, \sigma^2),$$

όπου $\sigma^2 > 0$ σταθερά, την οποία και να προσδιορίσετε.

Τα θέματα είναι ισοδύναμα. ΔΙΑΡΚΕΙΑ 3 ΩΡΕΣ. ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!